

Комісія справах освіти та виховання Української Гресо-Католицької Церкви

Дидактичний матеріал виховних годин та уроків
для закладів освіти, катехитичних шкіл (учні 9-11 років)

**Постать блаженного Омеляна Ковча
та його життєвий подвиг**

Тема: Постать блаженного Омеляна Ковча та його життєвий подвиг

Вікова категорія: 9-11 років

Час: 70 хв.

Обладнання:

Комп'ютер, проектор, колонки, роздруковані додатки, аркуші паперу (А4), завантажені потрібні відео з інтернету та зображення Омеляна Ковча (одне велике кольорове), свічка.

Хід уроку чи виховної години

Знати:

- основні дати та події з життя блаженного Омеляна Ковча;
- основні напрямки просвітницького і соціального служіння священика Ковча;
- чому та за яких обставин блаженний О. Ковч перебував у концтаборі “Майданек”;
- який приклад поведінки подає нам блаженний О. Ковч;
- які цінності мотивували поведінку та вибір о. Омеляна залишитись в ув'язненні.

Вміти:

- аналізувати біографію життя за цінностями о. Омеляна Ковча;
- виокремити основні якості його характеру;
- пояснити чому блаженний Омелян потрапив до табору “Майданек” та як він продовжував служіння?

Ставитися:

- з розумінням до власних потреб, потреб однокласників та інших людей;
- з любов'ю до інших людей на засадах християнських цінностей;

- з пошаною до життєвого прикладу блаженного Омеляна Ковча й розповідати іншим про християнські цінності.

Відчувати:

- захоплення служінням о. Омеляна Ковча;
- бажання в основу повсякденного життя ставити християнські цінності;
- потреби інших людей та зважати на власні потреби.

План проведення заходу

Вступ- введення в тему

Історія життя і подвигу свщмч. Омеляна Ковча є особливим прикладом людяності, вміння любити і служити потребам ближнього та утвердженню добра, поваги до гідності людини як образу Божого. Отець Омелян допомагав усім, хто траплявся на його життєвій дорозі, коли здійснював служіння як священик. У сім'ї, у суспільному житті він є прикладом благородства і людяності, що свідчить про нього як справжнього послідовника Ісуса Христа.

Омелян Ковч є прикладом поведінки смирення, реалістичності, служіння і жертвовності навіть в умовах перебування в концтабірному ув'язненні. Блаженний Омелян віддавав перевагу тому, щоб служити і підтримувати інших впродовж свого життя і служіння. Ув'язнення у концтаборі теж не змінило його способу вибору життєвих цінностей. Він вибрав духовно підтримувати в'язнів аж до смерті разом з ними, замість бути звільненим і вийти на свободу, якої для нього добились представники Церкви.

Основна частина

(12 хв) *Історія про Омеляна Ковча:*

Розповідаємо біографію життя на основі статті поданої за посиланням (Овсяник Юлія. Проводжав у вічність в'язнів "Майданека", джерело: <http://catholicnews.org.ua/provodzhav-u-vichnist-vyazniv-maydaneka> (дата звернення

24.01.2019) та робимо наголос на основні дати та події з життя блаженного Омеляна Ковча. Звертаємо увагу на вірність Христові та християнські моральні цінності, які характеризували особу Омеляна Ковча: любов до Бога і ближнього, допомога потребуючим, і прийняття людини як Божого образу, Божих дітей.

Можемо показати короткий фільм про життя о. Омеляна Ковча: (див. <https://www.youtube.com/watch?v=28fw7qIDfIM> початок відео з 00:40 с. (6 хв).

(20 хв.) **Вправа 1. Скласти “Лінію життя” та обговорити у групах життєвий подвиг о. Омеляна Ковча.**

З метою відтворення життєвого шляху та служіння о. Омеляна Ковча заохочуємо дітей (по три особи в групі) скласти “Лінію життя” Омеляна Ковча і представити класу. **(Приклад для вчителя див. Додаток 1. “Лінію життя” Омеляна Ковча).**

Інструкція: Діти зображають на окремому аркуші паперу (альбомний варіант), або у комп'ютері лінію життєвого шляху Омеляна Ковча, де наносять послідовно основні дати життя зверху над лінією, а основні напрямки просвітницького і соціального служіння священика під лінією. Заохочуємо дітей представити власні напрацювання всій групі, “кожна трійка” доповнює власну “Лінію” додатковою інформацією.

Пропонуємо дітям в тих же групах обговорити та пошукати причини: чому та за яких обставин блаженний О. Ковч перебував у концтаборі “Майданек”? А також зробити висновок, який приклад поведінки подає нам блаженний Омелян Ковч.

(8 хв.) **Дискусія.**

Ділимо учнів на дві групи і пропонуємо їм підготувати власні аргументи та провести дискусію на тему: *Які цінності мотивували поведінку та вибір о. Омеляна залишитись в ув'язненні?* Одна група має підготувати аргументи на захист вибору о. Омеляна, а інша представити контраргументи щодо рішення о. Ковча.

(5 хв.) **Аналіз рис характеру та цінностей.**

Читаємо історію-розповідь дочки Анни-Марії Ковч-Баран (див. Додаток 2. *Спогади Анни-Марії Ковч-Баран, доньки бл. Омеляна*). Щоб учні усвідомили

чому о. Омелян відповідав на потреби людей пропонуємо дітям методом *“Мозкового штурму”* виокремити основні якості характеру о. Ковча та цінності, які стоять в основі його поведінки.

Заохочуємо дітей назвати, якими цінностями керувався в житті о. Омелян Ковч. Пропонуємо представити власні думки *методом “Сонечко”* (див. **Додаток 3. Метод “Сонечко”**).

(5 хв.) Знайомство з пірамідою потреб А. Маслоу.

Пропонуємо дітям подумати та обговорити, як вони у щоденному житті можуть розрізняти потреби інших людей? Знайомимо дітей з ієрархією різних потреб запропонованою психологом А. Маслоу (див. **Додаток 4. Ієрархія потреб А. Маслоу**).

Підсумовуючи представлення піраміди потреб, робимо наголос на тому, що потрібно ставитися з добротою до потреб власних, однокласників та інших людей. Важливо вчитися аналізувати власні потреби, потреби інших людей в різних ситуаціях та розвивати бажання при можливості допомагати іншим, керуючись власними цінностями.

(5 хв.) Обговорення потреби керуватися цінностями.

Вчитель обговорює з дітьми чому і як блаженний Омелян потрапив до табору “Майданек” та як він продовжував там своє служіння. Наголошуємо, що попри всі небезпеки о. Омелян дуже ревно і плідно виконував своє священиче служіння і завжди потреби інших людей ставив вище своїх, керуючись власними християнськими цінностями, серед яких також любов та молитва за кривдників, тих, хто створив табір “Майданек” та всіх потребуючих.

Обговорюємо з дітьми потребу вміти керуватися своїми цінностями у ставленні та стосунках. Заохочувати дітей обговорювати з іншими життєві цінності, якими керувався в своєму житті блаженний Омелян Ковч. Кожен з учнів може поділитися інформацією, кому він хоче розповісти про життя блаженного.

(10 хв.) Закріплення.

Через бесіду закріплюємо одержані знання про те, як можуть діти допомагати іншим та шанувати власні потреби та інших людей. Тут пригадуємо про спогади дочки о. Омеляна (*див. Додаток 2. Спогади Анни-Марії Ковч-Баран, доньки бл. Омеляна*).

Пропонуємо кожному учневі написати особисту молитву до Омеляна Ковча, в якій просити заступництва блаженного, розвивати якісь важливі цінності у власному житті і поведінці. У молитві також просити духовної допомоги попри різні життєві ситуації і виклики поводитися згідно з власними цінностями.

(5 хв.) Завершення зустрічі.

Учні стають в коло біля ікони блаженного Омеляна Ковча та запаленої свічки. Заохочуємо, щоб кожен, хто бажає, прочитав свою молитву до блаженного Омеляна Ковча з проханням розвивати цінності, які перебували у житті о. Омеляна. Той, хто читає тримає свічку в руках.

Література та джерела:

1. Фільм “Парох Майданека”, джерело:

<https://www.youtube.com/watch?v=8cvoiHJwNTA> (дата звернення: 24.01.2019).

2. Жаровська О. Священномученик Омелян Ковч / О. Жаровська // Випробувані, як золото в горнилі. – Львів: Колесо, 2013 – С. 69-97.

3. Омелян Ковч. Джерело: <http://kovch.org.ua/ua> (дата звернення: 24.01.2019).

4. Документальне відео. Отець Омелян Ковч. Екскурс, джерело: <https://www.youtube.com/watch?v=28fw7qIDfIM> (дата звернення: 24.01.2019).

5. Телекомпанія “Гал-ТБ” м. Львова. СТБ ГОСРГТРК. Наші герої: Омелян Ковч, джерело: <https://www.youtube.com/watch?v=2DSX-qNP76k> (дата звернення: 24.01.2019).

6. Джерела Божої любові. Катехизм для дітей / упоряд. с. Тереса Мончак, СКСА – Львів: 2017 – С. 45-46.

7. Відео. Концтабір смерті Майданек – о. Омелян Ковч. 2017. Джерело: https://www.youtube.com/watch?v=t51lkSD4_vM (з 07.39 секунди)

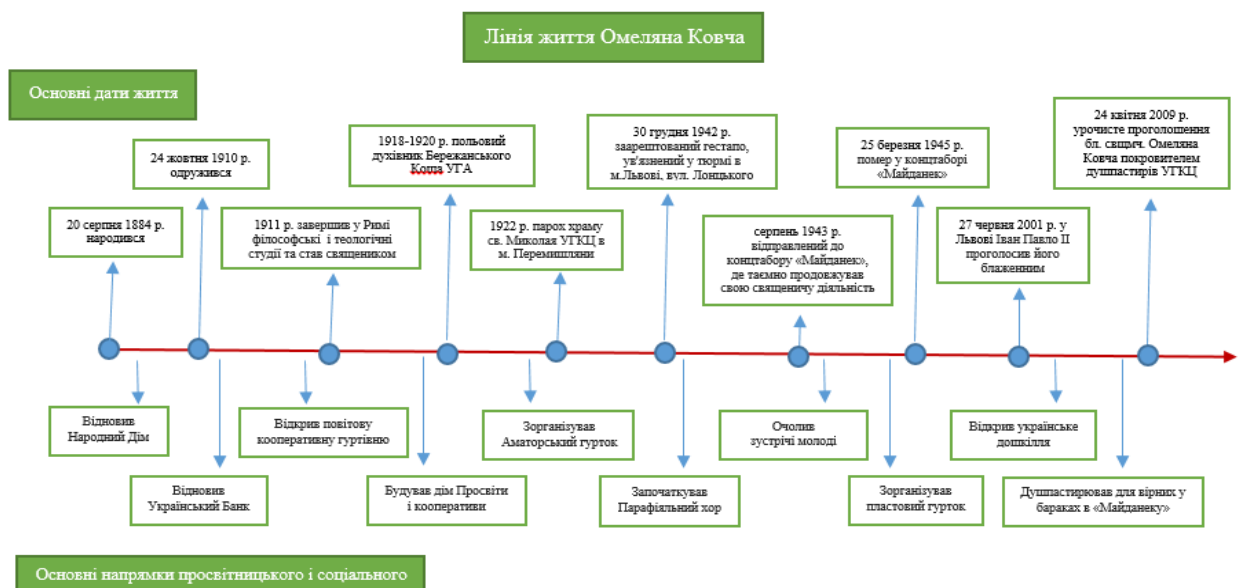
(дата звернення: 24.01.2019).

8. Сніжна Христина. Парох Майданека. Історична драма (п'єса в 5-ти діях). – Львів: Сполом, 2008 – 80 с.

9. Овсяник Юлія. Проводжав у вічність в'язнів Майданека. Джерело: <http://catholicnews.org.ua/provodzhas-u-vichnist-vyazniv-maydaneka> (дата звернення: 24.01.2019).

ДОДАТКИ

Додаток 1. Приклад “Лінія життя”. Автор: д-н Дмитро Кудін

Активация Winc
Чтобы активировать
Автор: д-н Дмитро Кудін

Додаток 2. Спогади Анни-Марії Ковч-Баран, доньки бл. Омеляна

Ще один спогад: “Якось тато сів біля мене, щоб, як казав, “провести конференцію”. Говорив про мою шкільну подругу Катрусю, батько якої – старшина УГА – героїчно загинув. Катрусю, її брат і дві сестрички стали сиротами. “Нам треба

їм допомогти”. – “Чим, тату, я можу їм допомогти?”. – “Катрусі треба таких книжок, як і тобі. Подвійно купити ці книги нам не під силу. Купимо спочатку книжки Катрусі, а ти позичай у неї. І цього року ще носи свою форму, а нову купимо Катрусі”. Тато чекав моєї згоди, а я за хвилину пригадала щось і кажу: “Тату, купімо Катрусі ще й плащик, бо той що є, замалий на неї”. – “Але й ти не маєш, і твій малий на тебе”. – “Тату, я все маю, бо маю тебе, а Катруся – сирота”. В батькових очах заблищали сльози. Це був єдиний раз, коли я бачила їх на обличчі мого любого татка”.

Додаток 3. Метод «Сонечко»

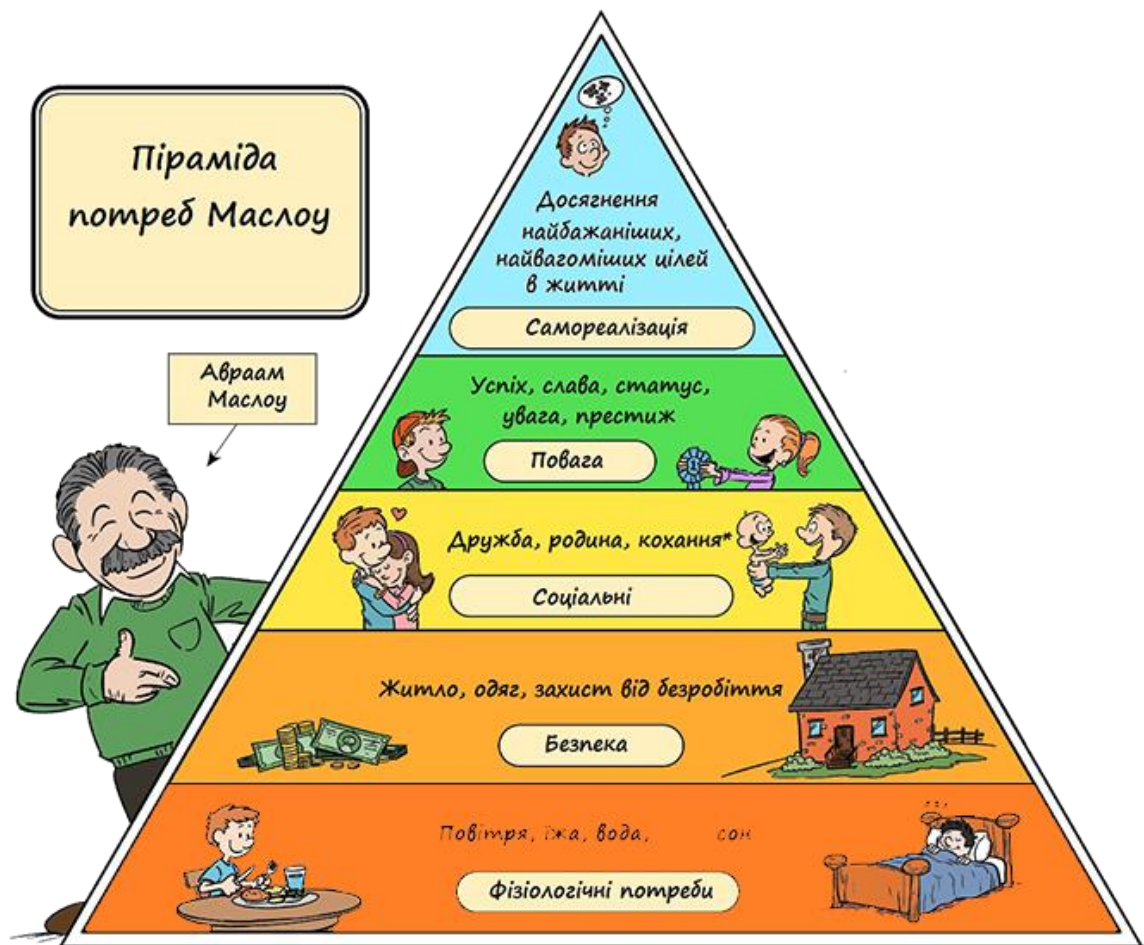
Треба кольоровий папір (формат 2х2) (по 3 штуки різнокольорові). Діти мають виписати з біографії три цінності життя Омеляна Ковча. Написати кожну рису на окремій картці. Пізніше кожний стає і зачитує свої риси і клеїть їх на землю і так робить кожна дитина. Цінність, яка буде повторюватися творить промінь сонця.

Візуальний приклад можливого представлення:

Додаток 4. Ієрархія потреб А. Маслоу

Над матеріалами працювали:

д-н Дмитро Кудін, Оксана Сенчук, Ольга Пилипів,

с. Христофора Буштин, СНДМ

Для контакту: edu@ugcc.org.ua